

Nr 314.

Av herr **Holmbäck**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i strafflagen.

I proposition nr 198 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till vissa ändringar i strafflagen, avseende bl. a. att giva ny lydelse åt strafflagens 8 kap. 7 §. De ämnen, som behandlas i denna paragraf, ha varit föremål för livlig diskussion. I ärendet har straffrättskommittén avgivit förslag (propositionen sid. 17), från vilket emellertid Kungl. Maj:t i propositionen starkt avvikit.

I sitt första stycke behandlar 8 kap. 7 § strafflagen underrättelseverksamhet för främmande makts räkning rörande förhållanden, vilkas uppenbarande kan vara menligt för annan främmande makt. Som allmän karakteristik torde kunna angivas, att det område, som Kungl. Maj:t vill straffbelägga, är större än det område, som straffbelägges enligt straffrättskommitténs förslag. Skillnaderna mellan de två förslagen framgå bäst vid en jämförelse av de två lagtexterna.

I sitt andra stycke skyddar 7 § både enligt straffrättskommittén och Kungl. Maj:ts förslag enskilda personer, som utsättas för underrättelseverksamhet för utländsk räkning. Straffrättskommittén anser att straff bör åläggas för en underrättelseverksamhet, som kan medföra fara för vederbörande eller honom närståendes liv eller säkerhet. Kungl. Maj:t uppställer ej dylikt villkor men fordrar i stället, att underrättelseverksamheten skall bedrivas hemligen eller med användande av svikliga medel. Över huvud taget synes det straffbelagda området här bliva mindre enligt Kungl. Maj:ts än enligt straffrättskommitténs förslag.

För min del anser jag att straffrättskommitténs förslag är mera lämpligt än det förslag, som framlägges i propositionen, och i varje fall bör, enligt min uppfattning, straffrättskommitténs förslag bliva föremål för ingående behandling i utskottet samtidigt med Kungl. Maj:ts förslag. Jag föreslår därför,

att riksdagen med godkännande i övrigt av vad Kungl. Maj:t föreslagit i propositionen nr 198, ville besluta att 8 kap. 7 § strafflagen skall erhålla följande lydelse:

»Den som, med uppsåt att gå främmande makt tillhanda i militärt eller politiskt avseende, här i riket bedriver hemlig underrättelseverksamhet rörande förhållanden i riket eller samfärdseln mellan Sverige och utlandet eller ock därtill lämnar medverkan som ej är allenast tillfällig, dömes för olovlig underrättelseverksamhet högst till straffarbete i två år. Samma

lag vare, om någon eljest, med uppsåt som nu är sagt, här organiserar eller leder hemlig underrättelseverksamhet eller ock efter åtagande eller mot ersättning stadigvarande medverkar därtill.

Där någon här i riket obehörigen anskaffar, befordrar eller lämnar uppgift om annans personliga förhållanden, vars uppenbarande för främmande makt kan medföra fara för dennes eller någon närståendes liv eller säkerhet, straffes, om det sker med uppsåt att gå den främmande makten tillhanda, såsom i första stycket sägs»;

att det av Kungl. Maj:t framställda förslaget till ny lydelse av 8 kap. 11 § strafflagen måtte i samband därmed avslås, samt att övergångsbestämmelsen till ändringarna i strafflagen skall erhålla denna lydelse:

»Denna lag träder i kraft den 1 juli 1949, såvitt angår 8 kap. 7 §, och i övrigt dagen efter den, då lagen enligt däri meddelad uppgift utkom från trycket i Svensk författningssamling.»

Stockholm den 3 maj 1949.

Å. Holmbäck.
